

Dames en Heren excellentie en andere aanwezigen

Vergeten Slachtoffers

Zo is de naam van onze stichting. Het is in vele opzichten een beladen naam.

“Vergeten” is ongeveer het ergste wat je slachtoffers kunt aandoen. Voor slachtoffers betekent het een opgesloten raken in hun ellende. Verwanten en vrienden weten niet wat er gebeurd is en verkeren in onzekerheid.

Er zijn mensen die niet mogen vergeten zoals verantwoordelijke bestuurders, professionals en alle andere mensen die erbij betrokken omdat er anders geen lessen uit geleerd kunnen worden. Vele mensen hebben 75 jaar gezweven dat moet onderdrukte schaamte en schuld gevoelens hebben gegeven. We mogen niet meer weggijken

Europese landen hebben lange tijd “vergeten” hoe psychiatrische patiënten en mensen met een beperking zijn opgevangen tijdens WO II. Pas de laatste 10 jaar is er onderzoek in diverse landen. In Duitsland waar de problematiek van een andere orde was heeft het tot 2014 geduurd eer er een gedenkteken werd opgericht voor de 200-300 duizend vermoorde patiënten.

Zelf ben ik nog niet klaar met mijn eigen rol. In mijn ruim 18 jarige ervaring als bestuurder tussen 1989 en 2007 heb ik een vertekend beeld gekregen . In de diverse publicaties over de oorlogsjaren werd alleen de joden vervolging beschreven en de overbevolking door evacuees van andere instellingen. Ik mocht leiding geven aan het onderzoek bij de Willem Arntsz Hoeve door Cecile aan de Stegge en Marco Gietema in 2015- 2017. Langzaam werd daar een ontluisterend beeld helder. Ernstige verwaarlozing van geminachte mensen zei de begeleidingscommissie bij het zien van de resultaten van het onderzoek. Cecile zal dadelijk haar onderzoek toelichten

Veel respect voor de toenmalige bestuurders van Altrecht en Reinaerde: Roxanne Vernimmen, Richard Janssen en Ella van Lingen. Zij hebben een gedegen onderzoek mogelijk gemaakt

We kunnen er niet om heen dat dat mensen met een verstandelijke beperking of psychiatrische ziekte nog altijd achteraan sluiten in de samenleving. Stigmatisering en exclusie komen nog veel voor. Wat kunnen wij leren uit deze oorlogsjaren?

Op het landelijk congres over Vergeten Slachtoffers in Doorn op 10 juni 2016 zijn het met name de professoren Isme Tames en Joost Vijzelaar geweest die de beslissende duw hebben gegeven voor een landelijk onderzoek. Veel dank aan hen. Vlak daarna werd Frank van Vree de nieuwe NIOD directeur en was er 100% steun van hem en zijn organisatie.

De branche organisaties VGN en GGz Nederland namen het voortouw met de oprichting van deze stichting. Bij de instellingen is een mooi bedrag opgehaald en inclusief de steun van de branche organisaties komen we bij de 3 ton. Gelukkig was er een overheid die ons steunde met 2 ton.

Helaas is nog steeds de financiering van onze stichting rond. Tot nu heeft geen fonds ons geld willen geven. We hebben nog circa een ton nodig voor de komende drie jaar om het onderzoek goed te laten verrichten door NIOD en voor onze eigen activiteiten, Dus ... alle giften blijven welkom.

Vandaag is een belangrijke dag voor alle mensen met familieleden die tijdens de oorlogsjaren in de instellingen verbleven. Het NIOD onderzoek naar de historische feiten start en moet duidelijk maken wat er in de instellingen is gebeurd tijdens deze jaren.

Het is ook een bijzondere dag voor alle instellingen, professionals en cliënten en hun belangenorganisaties omdat parallel aan het NIOD onderzoek nu een tijdvak aanbreekt van eigen inzicht over deze periode.

Duitse psychiaters hebben in hun land het voortouw genomen middels veel onderzoek en publicaties. Zij vragen aan ons waar wij blijven omdat het hun veel geleerd heeft over de noodzaak van een menswaardige psychiatrie

Onze stichting zal deze bewustwording mede ondersteunen door gezamenlijk met het veld projecten te laten ontstaan die vanuit dit verleden werken aan antistigma en inclusie. Er is nog een lange weg te gaan.

Graag nu uw aandacht voor de eerste spreekster.

Programma

15.30 – 16.00 uur Inloop

16.00 – 16:05 uur Opening door Armand Höppener, voorzitter Stichting Vergeten Slachtoffers WOII

Ik geef het woord aan de heer Blokhuis onze Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport oa belast met GGZ en Oorlogsgetroffenen en verzetsdeelnemers.

Verheugd over aanwezigheid, goed gesprek en volop steun gehad.

16:05 – 16:20 uur Toespraak Paul Blokhuis, Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

16:20 Cecile aan de Stegge

16.40 Jacobine Geel, voorzitter GGZ Nederland

16.55 Damiaan Denys, voorzitter NVvP

17.10 Frank van Vree, directeur NIOD

De volgende spreker vertegenwoordigd vandaag Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, maar ze is sinds heden lei van ons bestuur.

Ze volgt Eelco Damen op die afscheid genomen heeft van Cordaan. Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om Eelco te bedanken

17.25 Gertrude van den Brink, bestuurder Middin namens VGN

17.40 afsluiting Armand Höppener

17.45 – 18:45 uur Borrel en hapje

Dank woord aan einde

Dank, Dank

- Aan de sprekers
- Aan het Bartholomeus gasthuis voor hun gastvrijheid voor deze Kick off
- Aan het logistieke werk voor deze dag aan Wima van Lienden van Reinaerde
- Aan Kayleigh Goudsmit Van de afdeling communicatie NIOD voor de steun bij deze dag

Veel dank aan allen voor al het zichtbare en onzichtbare werk dat in de afgelopen jaren is verricht om dit landelijk onderzoek mogelijk te maken . Ik wil bij naam noemen

Henriette Jongejan als secretaresse van ons bestuur

de kerngroep van onze stichting met Bob Gerzon, Jos Noordover en Boudewijn van Grunsven.

Frank van Vree directeur NIOD omdat je ons met raad en daad bij stond.

Eveline Buchheim onderzoeker NIOD en kwartiermaker van dit onderzoek die met veel enthousiasme is begonnen maar zij kan helaas vandaag niet aanwezig kan zijn

De branche organisaties en natuurlijk mijn mede bestuursleden van de stichting

En er was altijd Jacobine Geel , voorzitter GGZ Nederland die ons actief steunde.

Tot slot helaas is nog steeds de financiering van onze stichting rond. We hebben nog circa een ton nodig voor de komende drie jaar om het onderzoek goed te laten verrichten door NIOD en voor onze eigen activiteiten.

Dank aan U allen voor uw komst en aandacht er is nu gelegenheid om na te praten en er is een drankje en hapje

